

Dosarul nr. 2ra-651/2022
2-18003690-01-2ra-13052022

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (V. Hudoba)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (L. Caraianu, S. Gubenco, A. Mironov)

Î N C H E I E R E

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Individuală
„Mavrodi Stepan”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Diuligher Gheorghî împotriva Întreprinderii Individuale „Mavrodi Stepan” cu
privire la încasarea datoriei, dobânzilor de întârziere rezultate din contractul de
locațiune,

împotriva deciziei din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 22 august 2018, Diuligher Gheorghî a depus cerere de chemare în
judecată împotriva ÎI „Mavrodi Stepan” cu privire la încasarea datoriei în sumă de
14 500 de lei în baza contractului de locațiune din 01.05.2016, a datoriei în sumă
de 41 000 de lei în baza contractului de locațiune nr. 2 din 01.06.2017, dobânzilor
în sumă de 4162,18 de lei pentru executare cu întârziere a obligației de plată
conform contractului de locațiune nr. 2 din 01.06.2017, cheltuielilor de judecată în
sumă de 4560 lei, suportate pentru întocmirea și depunerea acțiunii conform
contractului din 01.05.2016, cheltuielilor de judecată în sumă de 7909,72 lei,
suportate pentru întocmirea și depunerea acțiunii conform contractului nr. 2 din
01.06.2017.

În motivarea acțiunii a indicat, la 01.06.2017 în calitate de proprietar al
încăperii amplasate pe str. Xxxx, și ÎI „Mavrodi Stepan”, a fost încheiat contract de
locațiune pentru 40 m² de suprafață pentru cafenea-bar, conform căruia pârâtul s-a
obligat să achite plată lunară pentru chiria acestei încăperi în perioada 01 aprilie -
01 octombrie în cuantum de 3 000 de lei, iar în perioada 01 noiembrie - 31 martie,
câte 2 000 de lei. Pîrîtul a folosit încăperea, însă nu și-a îndeplinit obligațiile de
plată, acumulând datoria pentru un an în baza acestui contract în sumă de 29 500
de lei.

La 21 martie 2019, Diuligher Gheorghî a depus cerere de chemare în judecată
împotriva ÎI „Mavrodi Stepan” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 14 500

de lei în baza contractului de locațiune a încăperii din 01.05.2016 și a cheltuielilor de judecată în sumă de 4 560 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 01 mai 2016, prin intermediul reprezentantului Ivarlac A., a încheiat cu ÎI „Mavrodi Stepan” contractul de locațiune a încăperii amplasate în or. Comrat, str. Cotovschi, 69, pe termen de 1 an de zile, pârâțul obligându-se să achite lunar plată pentru chirie în sumă de 1 500 de lei, dar nu și-a îndeplinit obligațiile, acumulând datoria în sumă de 14 500 de lei.

Prin încheierea din 11 aprilie 2019 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, au fost conexate ambele cauze într-o singură procedură (f.d. 73-74, vol. I).

La 13 noiembrie 2020, reprezentantul reclamantului, avocatul Ahmedov R., a depus cerere de completare și majorare a cuantumului pretențiilor din acțiune, solicitând încasarea de la ÎI „Mavrodi Stepan” în beneficiul lui Diuligher Gheorghii datoria în sumă de 14 500 de lei în baza contractului de locațiune din 01.05.2016, datoria în sumă de 41 000 de lei în baza contractului de locațiune nr. 2 din 01.06.2017, la situația din 31.03.2019, dobândă pentru executarea cu întârziere a obligației pecuniare, în baza contractului nr. 2 din 01.06.2017 în sumă de 4 162,18 de lei, cheltuielile de judecată în sumă de 4 560 de lei, suportate la perfectarea actelor pentru depunerea acțiunii în judecată privind încasarea datoriei în baza contractului din 01.05.2016 (dintre care 435 de lei la plata taxei de stat, 115 lei plata pentru serviciile Agenției Servicii Publice pentru prezentarea extrasului din registrul de stat, 1010 de lei suportate în legătură cu plata serviciilor executorului judecătoresc, care a înmănat pârâțului reclamația, 3 000 de lei, suportate în legătură cu plata serviciilor de asistență juridică), cheltuielile de judecată în sumă de 7 909,72 de lei, suportate la perfectarea actelor pentru depunerea acțiunii privind încasarea datoriei în baza contractului nr. 2 din 01.06.2017, dobânzilor și cheltuielile pentru reprezentarea intereselor reclamantului în judecată (dintre care 885 de lei și 482 de lei, suportate pentru plata taxei de stat, 342,72 de lei pentru publicarea anunțului în Monitorul Oficial, 1200 de lei pentru consultația avocatului la întocmirea reclamației, 2 000 lei pentru prestarea serviciilor juridice la întocmirea cererii de chemare în judecată, 3000 lei pentru prestarea serviciilor juridice de reprezentarea intereselor reclamantului în ședința de judecată.

Prin hotărârea din 09 aprilie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Diuligher Gheorghii a fost admisă parțial.

S-a încasat de la ÎI „Mavrodi Stepan” în beneficiul lui Diuligher Gheorghii suma de 14 500 lei cu titlu de datorie conform contractului de locațiune din 01.05.2016, suma de 28000 lei cu titlu de datorie conform contractului de locațiune nr. 2 din 01.06.2017, suma de 1984,97 de lei cu titlu de dobândă pentru executare cu întârziere a obligației pecuniare de achitare a plății conform contractului de locațiune nr. 2 din 01.06.2017, suma de 1034,41 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 4 712 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de la ÎI „Mavrodi Stepan”, cu menținerea hotărârii din 09 aprilie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, datoria intimatului în baza contractului de locațiune din 01 mai 2016 la situația din 01 iunie 2017 constituia 14 500 de lei or, această se confirmă prin actul de reziliere a contractului.

Astfel, a considerat că prima instanță just a ajuns la concluzia privind încasare de la intimat a datoriei în baza contractului de locațiune din 01 mai 2016 în sumă de 14 500 de lei și în baza contractului de locațiune nr. 2 din 01 iunie 2017 în sumă de 28 000 de lei.

De asemenea instanța de apel a considerat că instanța de fond corect a ajuns la concluzia referitor la temeinicia cerințelor reclamantului cu privire la încasare de la intimat a dobânzii de întârziere în baza contractului de locațiune nr. 2 din 01 iunie 2017, deoarece prin probele, care sunt anexate la materialele cauzei, a fost constatat faptul că intimatul obligându-se în baza contractului de locațiune să achite lunar plata corespunzătoare, a întârziat executarea acestei obligații pecuniare.

La fel, prima instanță just a ajuns la concluzia privind încasare de la intimat a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu plata taxei de stat, parțial fiind admise cerințele reclamantului privind repararea cheltuielilor pentru serviciile de asistență juridică a avocaților.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a aplicat normele de drept material și procesual, a apreciat corect circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, apreciind neîntemeiate argumentele invocate de apelant.

La 22 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, ÎI „Mavrodi Stepan” a declarat recurs împotriva deciziei din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea deciziei contestate cu adoptarea unei decizii noi privind respingerea acțiunii ca neîntemeiată (f.d. 14-19, vol. III).

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Recurentul a menționat că, instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza unilateral, superficial, încălcând principiul egalității armelor în proces.

În opinia recurentului prezintă relevanță faptul că folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieșind din specificul acestuia, presupune prin sine motivarea și pe bază de dovezi certe a situației de fapt și de drept, care este diferită de la caz la caz. În sensul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, dar să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 28 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 18 ianuarie 2022 (f.d. 237, vol. I), fiind recepționată de către recurent la 24 ianuarie 2021 (f.d. 243, vol. I). Astfel recursul depus la 22 martie 2022 (data de pe plicul poștal) de către Întreprinderea Individuală „Mavrodi Stepan”, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea

despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 13 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii. Însă până în prezent intimatul nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva

Italiai, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Mavrodi Stepan” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Mavrodi Stepan”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh